

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UKA 2015/21
3. november 2015
Aqqaluaq B. Egede

Uunga siunnersuut: Qalerallit avaleraasartuullu avataasiortuni aalisarnermi pisarineqartut akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. x, xXx 2015-imeersoq (Aalisakkat ikerinnarsiortut ilaasa Tunumi pisarneqartut akitsuutaat)

(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Inuit Ataqatigiit siunnersueqataavugut nunatsinni aningaasarsiornikkut ilungersunartorsiortumi aaqqissuussiumalluta. Meeqcat inuusuttut utoqqaallu nunatsinni inuuniarnikkut atugaat sallertut ajorseriartinnaveersaarpagut. Piumasaqaatigaarpot nunatsinni inuit, pingaartumik inuit pissakinnerit pisariaqartitsinerusullu siullertut tikkuarneqassanngitsut pilliuteqaqqullugit, aamma akiliineroqqullugit inuit sinnerisa aamma isertitaqarnerusut atugaannik qulakkeerinneqquillugit.

Inuit Ataqatigiit parti saamerliusutut imminut naqissusertoq isumaga malillugu ajunngivissumik tunngavimminik attassisoq massakkut naqissuserpara.

Aningaasarsiornikkut suleqatigiilluta iluarsartusseqqinnissarput pisariaqarpoq. Naqissuserusupparali qinikkat piumaffigineqaratta peqatigiilluta, piffissaqarluta, oqallisigilluarlugit pipallataanngitsunik aaqqissusseqqinnissarput kaammattuutigineqarmat. Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut siunnersuut una assersutissaalluartoq aamma takussutissaalluartoq naalakkersuisut pipallatamik, illua-tungeriinnilu ataatsimoorussaanngitsunik aaqqissuuseqqinniarnermik ingerlatsinerannut.

Tassami oqaatigineqarpoq qalerallit immannguaannaq suliat suliarineqanngitsulluunniit akitsuusersornerisigut nunatsinni suliffissat, taamatullu aamma akileraarutit A-nit isertitat amerlanerulernerannik kinguneqarumaartoq. Assortorneqarsinnaanngilarli oqassagutta imak: "Immaqa!".

Tassami qalerallit naammattumik suliarineqarsimannngitsut akitsuuserserniarlugit isertitassanik nutaanik missingersuusiortoqarsinnaanngilaq tunitsiviit qalerallit suliarisimappatigit isertitassat isinngitsoortussanngorlugit Inatsisartut Aningaasanut Inatsisiliortillugit. Taamaaliorneq Naalakkersuisut Namminersorlutik Oqartussat Missingersuusiortarnermut Malittarisassat unioqqtissagaat Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut.

Taasami Missingersuusiortarnermut Malittarisassat ima oqaasertaqarput:

"Missingersuutinut ilanggussat tassaapput aningaasaliissutini pineqartuni aalajangiinissamut Inatsisartunut tunngavissat taamaallillutilu tulleriaarinissamut Inatsisartut isumaliuteqarnerannut ilaallutik. Taamaattumik pingaaruteqarpoq missingersuutinut ilanggussat tunngavittut tatiginartuunissaat, tassa aningaasaliissutinut tunuliaqtaasut siunertarlu, iluanaaruteqarnissamut ilimagisat, ingerlatsineq, naammassisqarsinnaaneq il.il. naammaginartumik allaaserineqarsimapput."

Allatut oqaatigalugu, qalerallit suliarineqanngitsut akitsuutaat isertitassatut missingersuusiat qalerallit suliarineqarnerisigut isertinngitsoorneqassapput. Imaappoq, piviusorsiortumik missingersuusiortussaatitaanerput matumani sanioqqutaarlugu Inatsisartunut ilaasortat aalajangiitinniarnerat mianersuuttariaqarpoq.

Siunnersuut malillugu qalerallit suliarineqannngitsut akitsuutaat tunitsiviit atulissagaluarpassuk taava aamma akileraarutit A-tut isertinniarneqartut isertinngitsoorneqassapput. Inuit Ataqatigiit tupigilluinnarpapput Naalakkersuisut inatsisartunut aalajangiiffigeqqusaat taamak malittarisassanut atuuttunut uniuutsigimmat.

Avaleraasartuut qalerallillu avataasioluni pisarineqartut pillugit Aningaasat 20 mill. Naalakkersuisut isertitsissutissatut missingiussaat qanoq katitigaappat? Naak missingersuutit naatsorsorneri, naak aningaasanut inatsimmi isertitassanik missingersuinermi tunngavilersortussaatitaanermik piumasaqaatip naammassineqarnera?

Akissut tassaavoq, naalakkersuisut massakkuugallartoq tunngavilersuisinnaanertik killeqartoq oqaatigimmassuk.

Taamaattori naalakkersuisut saqqummiussaani issuaavunga imaattunik: "*Angallatini aalisakkani ikerinnaasiortuni aalisartuni inuttat aalisarnermi pisat naapertorlugit akissarsisinneqartarpata, akitsuullu akissarsianit tamarmiusunit ilanngaatigineqassappat tamanna inuttat akissarsiamikkut aamma malugissavaat*".

Tassa imaappoq, akitsuut aaniarneqartoq tunitsiviup pisisartup allallu akiligassaattut takorluugaq inatsisip saqqummiunneqartup oqaasertaani aalisariutit inuttaasa akilissagaat naalakkersuisut tunngavilersuutigaat.

Inuit Ataqatigiit siunnersuummi anguniarneqartut ilaai isumaqtigaluarpagut, soorlu avaleraasartoorniarnermi avataasiolnilu aalisarnermi allannguutissatut siunnersuutasut eqqartorneqarsinnaagaluartut suliaq tukappallaamik, aamma pipallataavallaamik suliaq akuerisinnaanngilarput. Missingersuutini aningaasat isertitassat matumani pineqarput, tunngavilersugaanngillat, aamma tutsuiginartumik peqqissaartumillu suliaanngillat.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut missinersuusiortarneq pillugu malittarisassanut naapertuuttumik suliarineqarsimannngilaq. Taamaammat Inuit Ataqatigiit inassutigaarpput Inatsisartunut ilaasortat malittarisassanut tunngaveqarlutik siunnersuut itigartissagaat.